

Turizmus-szatellitszámlák, 2018

A koronavírus okozta járvány miatt bevezetett korlátozások a turisztikai ágazatot sújtják a legnagyobb mértékben. Jelen kiadvány tárgyidőszakának (2018) adatai még nem tükrözik a járvány hatásait, azonban a nemzeti számlák adataival történő összehasonlítás révén reális képet kaphatunk a terület jelentőségéről. A turisztikai kereslet és a kereskedelmi szálláshelyek friss adatai elérhetők a KSH honlapján (www.ksh.hu).

A turizmus-szatellitszámlák értelmezése

A turizmus az elmúlt évtizedekben csaknem folyamatos növekedéssel büszkélkedhet világszerte és hazánkban is. A magyar gazdaságra is komoly hatása van, a jelentőségére vonatkozó megbízható és összetett adatok kidolgozása és mérése az elmúlt évek különleges módszertani fejlesztései közé tartozik. A jelenleg érvényes eljárás, amelyet a nemzetközi szervezetek használnak, összhangban áll a magyarországi nemzeti számlákkal és azzal a részletes statisztikai számviteli kerettel, amelyet turizmus-szatellitszámláknak nevezünk. Ez a rendszer lehetővé teszi a magyar turisztikai szektor kulcsfontosságú adatainak értékelését, például a jövedelemre és a foglalkoztatásra gyakorolt hatásokon keresztül. Az előállított számadatok alapján bemutatható a turizmus gazdasági jelentősége, és összehasonlítható a többi gazdasági területtel.

A táblázatok a nemzetközi szervezetek – az ENSZ Turisztikai Világszervezete (UNWTO), az ENSZ Statisztikai Divíziója (UNSD), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), valamint az Európai Unió Statisztikai Hivatala (Eurostat) – ajánlásainak figyelembevételével készültek, ezáltal más országokéval is összehasonlíthatóak tartalom és felépítés szempontjából egyaránt. Az UNWTO és az OECD jelentetett meg összefoglaló adatokat ebben a témában, publikációikban a tagállamok legutolsó elérhető adatait tették közzé.

A hazai foglalkoztatás 9,4%-át adják a turisztikai ágazatok

A turizmus nem önálló szakágazat, hanem több releváns ágazat részeként jeleníthető meg. A jelenlegi módszertan szerint a következő tevékenységek tartoznak a turizmusiparba: szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, vasúti, közúti, vízi, illetve légitforgalmi személyszállítás, személygépjármű-kölcsönzés, utazási irodák, utazásszervezők és egyéb foglalási tevékenységek, kulturális szolgáltatások, valamint sport- és szabadidős tevékenységek. Turizmushoz kapcsolódó egyéb ágazatok a gyógyfürdő-szolgáltatások és a szállítást kiszolgáló tevékenységek.

2018-ban a teljes nemzetgazdaság bruttó kibocsátásán belül a turizmusra jellemző tevékenységek aránya az előző évhez hasonlóan 6,5, a multiplikátor^[1] termelési hatásokat is figyelembe véve 10% volt. **A turizmushoz köthető ágazatok hozzáadott értékének az aránya a nemzetgazdaság egészének 6,8%-a** volt, egytizedponttal több, mint 2017-ben, **ez a tovagyrúzó hatással együtt 11%-ot** jelentett.

A turizmus foglalkoztatottságra gyakorolt halmozódó hatásait is tudjuk becsülni. 2018-ban a turisztikai ágazatokban foglalkoztatottak aránya a nemzetgazdaság egészéhez képest 9,4% volt, 0,2 százalékponttal alacsonyabb, mint 2017-ben. Az ágazatonkénti létszám-/kibocsátásarányok és az output multiplikátorindexek alapján a turizmus – közvetlen és közvetett módon összesítve – a nemzetgazdasági foglalkoztatottak 12%-át adta.

2018-ban tovább bővült a turisztikai kereslet

2018-ban a turisztikai céllal hazánkba érkező **külföldiek 53 millió utazást tettek**, ezek több mint kétharmada egynapos utazás volt. A külföldi turisták a 2017. évinél 6,8%-kal többet, 66 millió vendégéjszakát töltöttek el hazánkban.^[2]

A lakosság 14 millió többnapos, turisztikai célú belföldi utazást tett, 46 millió éjszakát töltöttek távol a lakóhelyüktől. A hazai lakosok 2017-hez viszonyítva 3,2%-kal többet utaztak, az eltöltött éjszakák száma 5,5%-kal nőtt.

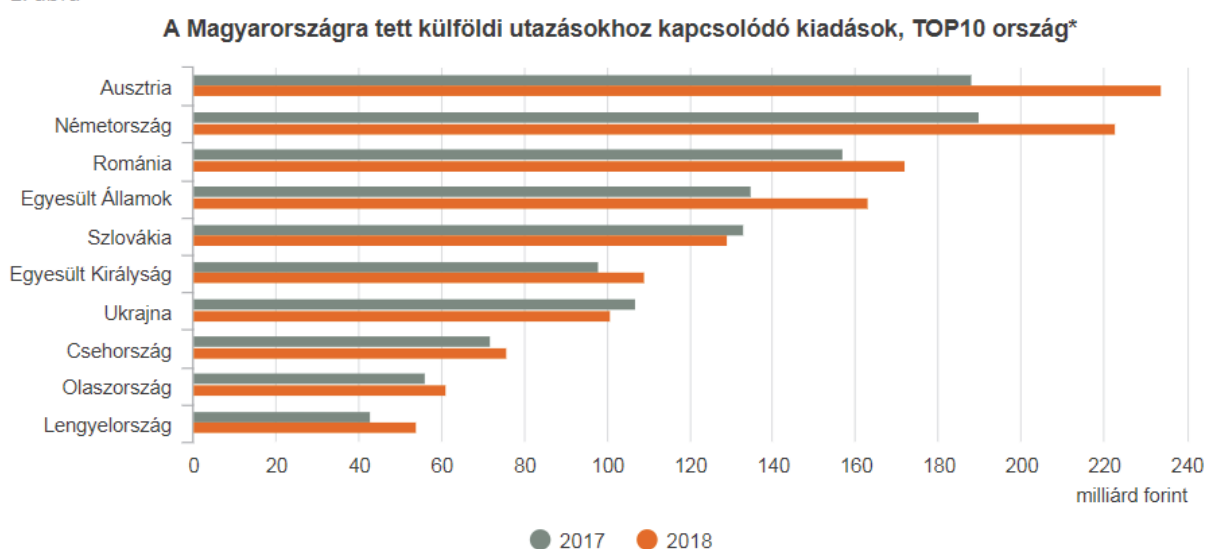
2018-ban **a lakosság 19 millió utazást tett külföldre**, 12%-kal többet, mint az előző évben. A többnapos turisztikai utazások száma megközelítette a 8 milliót, az egynapos utazásoké pedig meghaladta a 11 milliót. Az eltöltött vendégéjszakák száma 18 millió volt, 6,5%-kal több, mint 2017-ben.

A külföldiek magyarországi turisztikai kiadásainak 76%-a a többnapos utazóktól ered

A külföldiek magyarországi turisztikai kiadásai 2018-ban 1808 milliárd forintot tettek ki, folyó áron 30%-kal többet, mint 2017-ben.^[2] Kiadásainak közel fele négy ágazatban jelentkezett, a szálláshely-szolgáltatásban, a vendéglátásban, a légiforgalmi szállításban és a sport- és szabadidős tevékenységben. A több napra látogatók költségei 7,1%-kal emelkedtek, a jelentősebb turizmusra jellemző ágazatok közül a közúti személyszállításra (62%), a kulturális szolgáltatásokra (37%) és a légiforgalmi személyszállításra (14%) fordított kiadások nőttek a legnagyobb mértékben.

Magyarország legfőbb külföldi turisztikai partnerei Ausztria, Németország és Románia, a kiadások 40%-át e három ország turistái adták. Az Ausztriából érkezők kiadásai mintegy negyedével nőttek, a legnagyobb növekedés a gyógyászati célú utazások kiadásában történt. A Németországból érkezők szálláshelyre, a Romániából érkezők élelmiszer-vásárlásra költöttek többet az előző évhez képest.

1. ábra

* Összes motiváció.

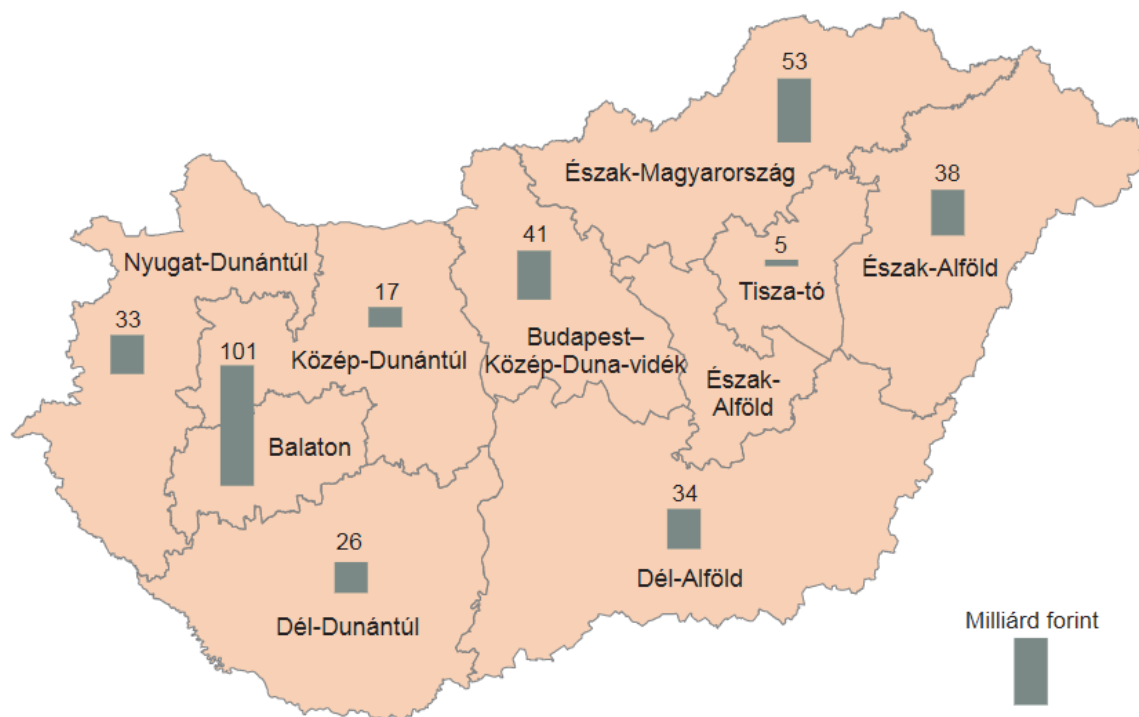
A lakosság hazai többnapos utazásainak fő célpontja a Balaton

2018-ban a magyar lakosság hazai turisztikai kiadásai 6,9%-kal emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest, és összesen 657 milliárd forintot tettek ki. A kiadások 74%-a belföldi, 26%-a külföldi utazásokhoz kapcsolódott. Az utazások résztvevői 2017-hez képest kevesebbet költöttek az utazási irodák és a gyógyfürdők szolgáltatásaira, valamint kulturális tevékenységre, ellenben – a jelentősebb tételek közül – többet fizettek légiforgalmi személyszállításért, szálláshely-szolgáltatásért, sport- és szabadidős tevékenységért és vendéglátásért.

A kiadások megoszlása alapján a belföldi többnapos utazások célpontjai elsősorban a Balaton (29%), Észak-Magyarország (15%) és a Budapest–Közép-Duna-vidék idegenforgalmi régiók voltak (12%).

2. ábra

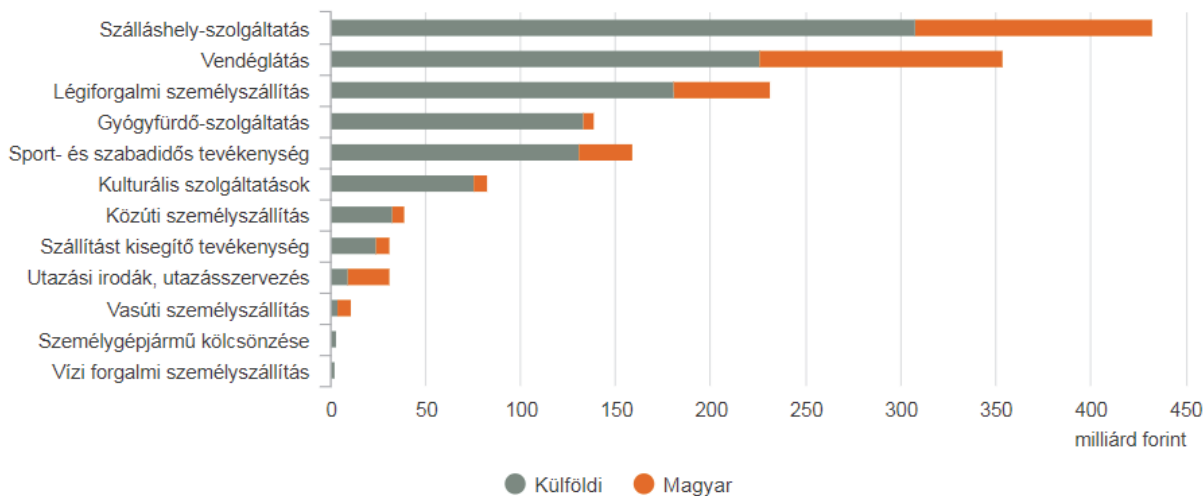
A lakosság kiadásai a többnapos belföldi utakon, idegenforgalmi régiónként, 2018

A hazai turisztikai fogyasztás 73%-a a külföldiekhez kötődik

2018-ban a külföldiek és a magyar lakosság magyarországi turisztikai kiadásainak összege 2465 milliárd forint volt, 23%-kal több, mint az azt megelőző évben. A hazai turisztikai fogyasztás 73%-át a külföldiek turisztikai költsége adta. A két legjelentősebb tétel, a szálláshely-szolgáltatás és a vendéglátás összességében a kiadások mintegy harmadát tette ki. A turisztikai fogyasztás 12%-át személyszállításra költötték, amelynek túlnyomó többségét a légiforgalmi személyszállítás tette ki. A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren összesen 15 millióan fordultak meg, 14%-kal meghaladva a 2017-ben mért forgalmat.

A külföldiek és a magyarok magyarországi turisztikai kiadásai*

* Egyéb más áruk és szolgáltatások nem jelennek meg.

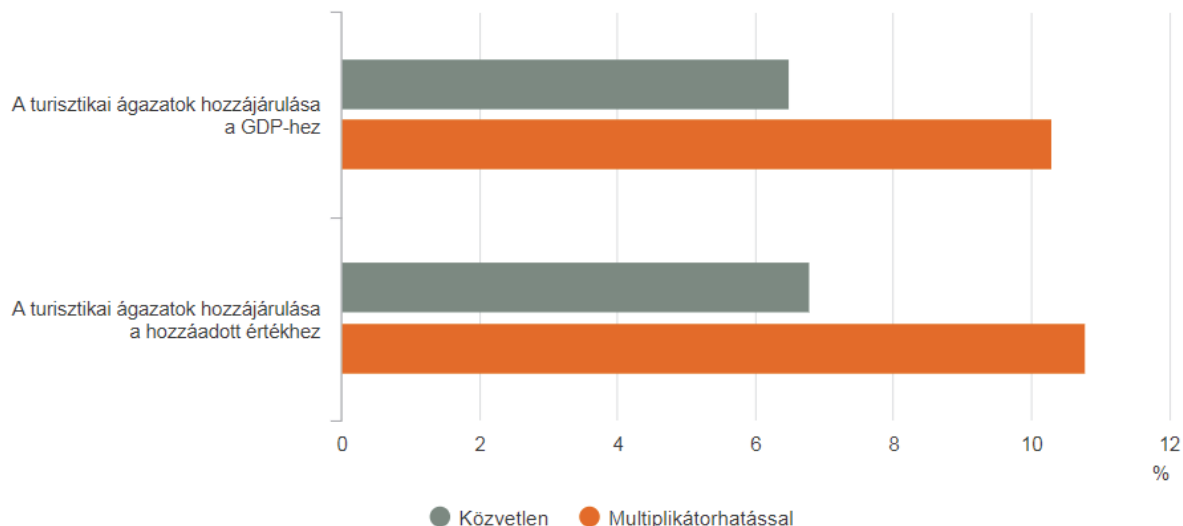
A turizmus 6,5%-kal járult hozzá közvetlenül a GDP-hez

A turizmus-szatellitszámlák egyik célja a kulcsfontosságú makrogazdasági mutatók turizmussektorra történő kiszámítása. A kibocsátás és a hozzáadott érték segítségével meghatározható, hogy mekkora a turizmussektor nagysága és a közvetlen gazdasági hozzájárulása a nemzetgazdasághoz. A turizmus-szatellitszámlák szerkezete követi a nemzeti számláknál alkalmazott ágazati keresleti-kínálati mátrixét.

A turizmus-specifikus ágazatok a termelésbe begyűrűző kapcsolatok révén további kibocsátást generálnak a gazdaságban. Ezeknek a hatásoknak a nagyságát multiplikátorindexek segítségével lehet kiszámítani, így egy adott ágazatra vonatkozóan lehetőség van a tovagyűrűző hatást felmérni. **2018-ban a turizmusra jellemző ágazatok kibocsátása** alapján 5514 milliárd forint volt, **10%-kal több, mint 2017-ben**. Az összes folyó termelőfelhasználás, azaz a termeléshez felhasznált termékek és szolgáltatások értéke piaci beszerzési áron 3021 milliárd forintot tett ki, így a turisztikai ágazatok összes hozzáadott értéke alapján 2493 milliárd forint volt.

4. ábra

A turisztikai ágazatok főbb makromutatói, 2018

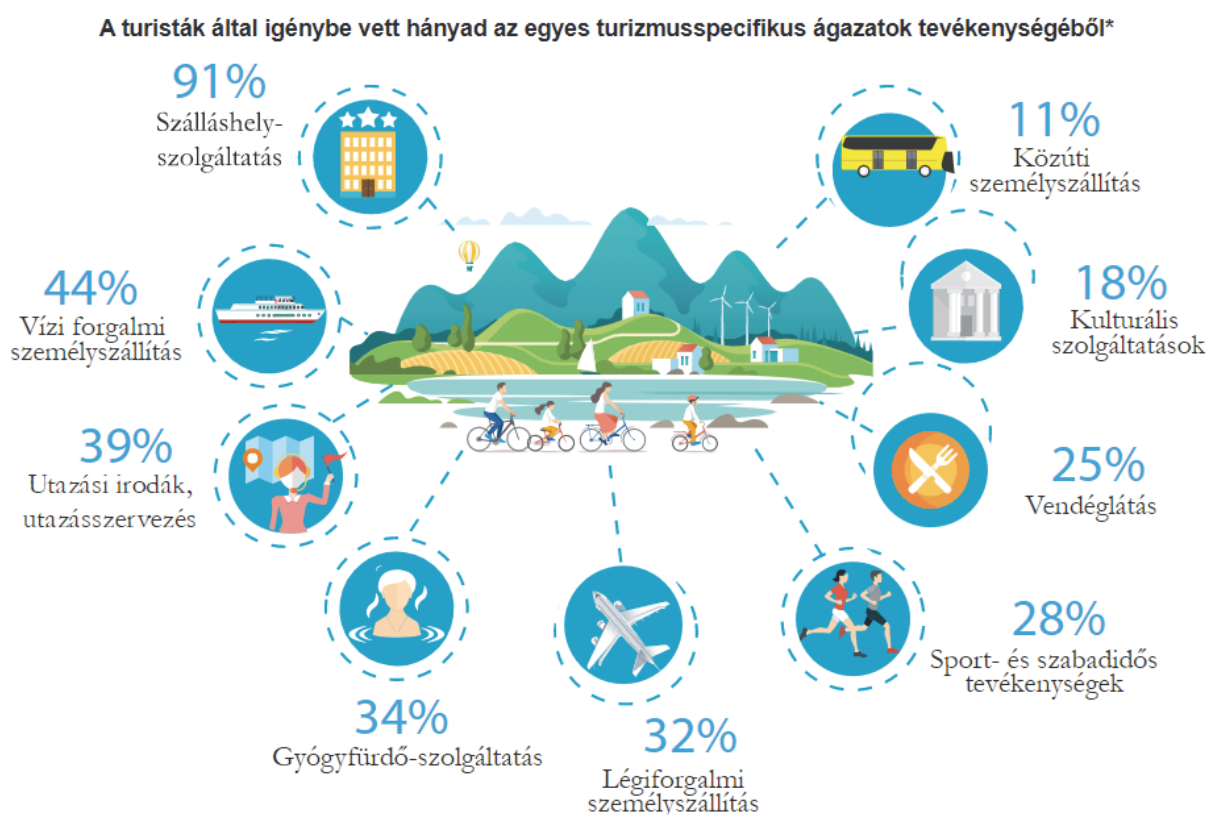

A turisztikai szektor két fő ágazata, a szálláshely-szolgáltatás és a vendéglátás együtt a hazai termelés mintegy 2,0%-át adta.

A turizmus-specifikus tevékenységek típusainál különböző lehet az általuk létrehozott összes teljesítményből a turisták által igénybe vett hányad. A szatellit-számlák segítségével a hazai turisztikai fogyasztás összehasonlítható a turisztikai ágazatok kibocsátásával, és így kiszámolható a turizmus becsült aránya az egyes ágazatokban.

A szálláshely-szolgáltatás esetén ez az arány 90% feletti, más szolgáltatásoknál azonban jóval kevesebb, így például a vendéglátásnál csupán 25%. A szatellit-számlák összeállításánál tíz ágazatot határoztak meg nemzetközileg, ezek biztosítják az összehasonlíthatóságot más országokkal, a további ágazatok azonban eltérhetnek országonként.

5. ábra

* Becsült, előzetes adatok.

Átlagosan minden tizedik hazai vállalkozás a turizmushoz kötődik

2018-ban a turizmusra jellemző ágazatokban a vállalkozások száma 2,7%-kal nőtt az előző évhez viszonyítva, számuk az összes vállalkozás egytizedét adta (186 ezer). A szálláshely-ágazatban 1635-tel, a kulturálisban 1672-vel több vállalkozást regisztráltak, mint egy évvel korábban. Tovább csökkent a vendéglátóipari egységek száma, mintegy 800-zal kevesebbet tartottak nyilván. A csökkenés a mikrovállalkozásokat érintette, míg a nagyobb (10 fő feletti) cégek száma gyarapodott. A vállalkozások kétharmadának átlagos foglalkoztatotti létszáma 1 és 4 fő között volt.

A turizmusra jellemző ágazatokban foglalkoztatottak mintegy harmada a vendéglátásban dolgozott

A turisztikai ágazatok foglalkoztatottsági adatai között a betöltött állások és a ledolgozott órák száma, valamint az egyenértékesített létszámmutatók jelennek meg. A turizmus-szatellit számla foglalkoztatási adatai összhangban vannak a nemzeti számlák módszertani rendszerével. Számba veszik a foglalkoztatottság valamennyi formáját, így a fő- és további tevékenységeket, azon belül a teljes és részmunkaidős foglalkoztatottságot. A turizmus jellemzően olyan ágazat, amelyben sokszor nem tipikus foglalkoztatási formákban (pl. főtevékenységként, teljes munkaidőben) dolgoznak, ezért a reális kép kialakításához ezt is figyelembe kell venni.

2018-ban a turisztikai ágazatokban betöltött állások száma 413 ezer volt, 1,3%-kal alacsonyabb az előző évinél. A turizmusban betöltött állások aránya a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak kevesebb mint tizedrészét tette ki, túlnyomó többségük alkalmazotti státuszban volt.

6. ábra

A turisztikai ágazatokban foglalkoztatottak főbb adatai, 2018

Turizmusban foglalkoztatottak száma (2018)	→	413 ezer fő
ebből: alkalmazott	→	372 ezer fő (90%)
egyéb foglalkoztatott	→	41 ezer fő (10%)
aránya az összes foglalkoztatottból	→	9,4%
változás (2018/2017)	→	-1,3%

Nő

44%

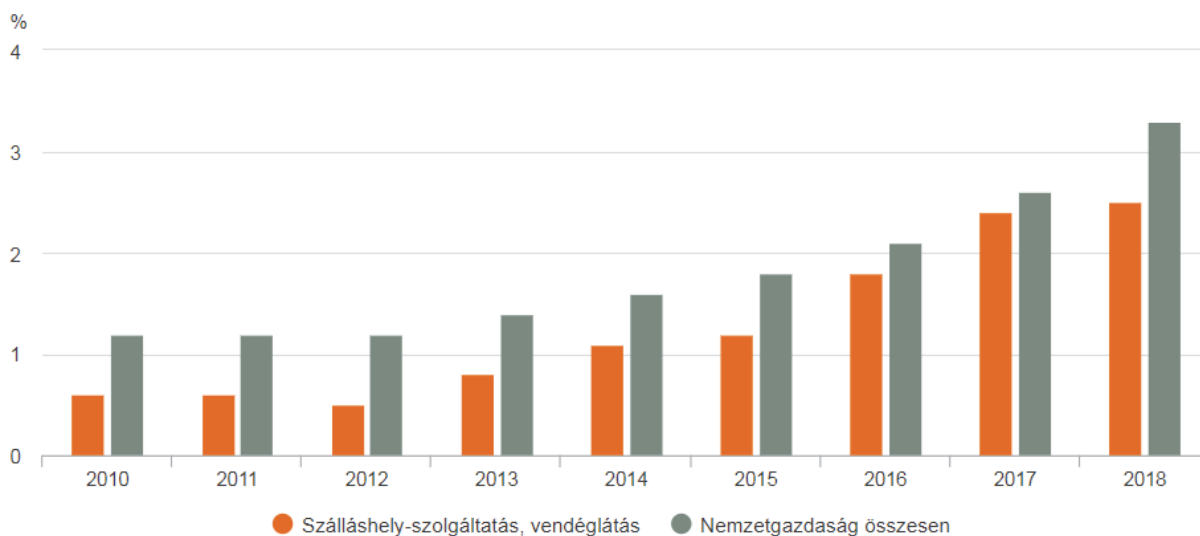

Férfi

56%

A turizmusban foglalkoztatottak mintegy harmada a vendéglátásban dolgozott, 13%-a a közúti személyszállításban, 11%-a a kulturális, illetve egytizede a szálláshelyszektorban tevékenykedett. 2018-ban létszámbővülés volt megfigyelhető a szálláshely-, a kulturális, a gyógyfürdő-, illetve a szállítási szolgáltatások területén. Éves átlagban a munkáltatók már közel kétszer annyi álláshelyet jelentettek a nemzetgazdaságban, mint 2014-ben, és az adatok a kielégítetlen munkaerő-kereslet további növekedését jelezték.

Az üres álláshelyek aránya

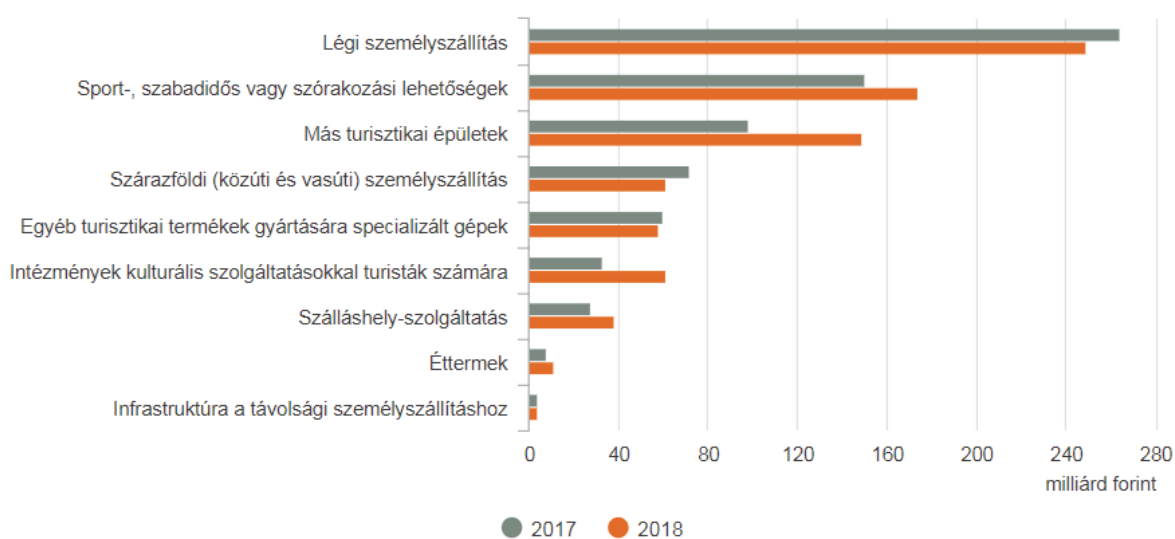
12%-kal nőttek a turisztikai célú beruházások

A turisztikai ágazatokban megvalósuló bruttó állóeszköz-felhalmozás adatai jellemzik az ágazat beruházásait, a turisztikai állóeszközök típusai szerint történik a főbb bontása. A felhalmozási adatok a nemzeti számlák ágazati bontású adatain alapulnak.

2018-ban a turisztikai ágazatokban a turisztikai célú bruttó állóeszköz-felhalmozás 806 milliárd forintot tett ki, folyó áron 12%-kal többet, mint 2017-ben. A kulturális intézményekkel kapcsolatos állóeszközök beruházásai 87%-kal emelkedtek, a sport- és szabadidős szolgáltatásoké 17%-kal nőttek. A korábban húzóágazatnak számító szálláshely-szolgáltatás bruttó állóeszköz-felhalmozása is erőteljesen nőtt, visszaesés egyedül a távolsági személyszállítás esetében tapasztalható.

8. ábra

A bruttó állóeszköz-felhalmozás a turisztikai állóeszközcsoportokban

2018-ban folytatódott az előző évben elindult élénk befektetési tevékenység, többek között a kkv-szektor felé történő kamatkedvezményes programok lehetőségei miatt is (Piaci Hitelprogram, Növekedési Hitelprogram).

A turisztikai ágazatok teljesítménye több mint másfélszeres kibocsátást generál (multiplikátorhatás)

A turizmus-specifikus ágazatok multiplikátorai azt jelzik, hogy egy adott ágazat egységnyi végső felhasználási célú kibocsátása – a termelésbe begyűrűző kapcsolatok révén – milyen mértékű bruttó kibocsátást generál a gazdaság egészében. A mutató a turizmus-specifikus ágazatok összes tevékenységére vonatkozik, nem kizárólag a turizmusköltséghez köthető tevékenységekre. Ezen kívül van számos olyan, a turizmushoz köthető költség is, amely nem ezekhez a specifikus ágazatokhoz kapcsolódik. A turizmus nemzetgazdasági jelentőségének növekedését a hazai termelés mellett az import növekedése is segíti. Ágazatok szerint is különböző lehet a tovagyrűző hatás oka, mivel a globalizáció terjedésével az import befolyása egyre nő. (Lásd 2. táblát.)

A turisztikai ágazatok átlagosan 1,57 egységnyi bruttó termelést generáltak 2015-ben.^[3] Az indexek szerint egy egységnyi szálláshely-szolgáltatás iránti kereslet 1,73 egységnyi bruttó termelést generál a nemzetgazdaságban, ami megegyezik a vendéglátás tovagyrűző hatásával, ezt követi a sport- és szabadidős szolgáltatások indexe (1,55). A legkisebb multiplikátorhatás a személyszállító eszközök kölcsönzése, a gyógyfürdő-szolgáltatás és a légi személyszállítás ágazatokban figyelhető meg, ahol egységnyi kereslet mindössze 1,28–1,28, illetve 1,10 termelési egységet eredményez a nemzetgazdaságnak. Összehasonlítva a 2010-es multiplikátorindexekkel a személyszállítási kölcsönzés kivételével minden területen kismértékű csökkenés figyelhető meg. A foglalkoztatottsági multiplikátorindex jelentése, hogy a halmozott kibocsátáshoz mennyivel több foglalkoztatotti létszám tartozik. Ez az index 1,30 értéken stagnált a 2010-es adathoz képest.

Melléklet
A turisztikai ágazatok kategóriái

1. tábla

Nemzetközileg ajánlott csoportosítások

IRTS/TSA: RMF turisztikai ágazatok ^{a)}	ISIC Rev. 4	NACE Rev. 2 (TEÁOR'08)	Leírás (TEÁOR'08)
Szálláshely-szolgáltatás ^{b)}	5510	5510	Szállodai szolgáltatás
		5520	Üdülési, egyéb átmeneti szálláshely-szolgáltatás
	5520	5530	Kempingszolgáltatás
	5590	5590	Egyéb szálláshely-szolgáltatás
Vendéglátás	5610	5610	Éttermi, mozgó vendéglátás
	5629	5629	Egyéb vendéglátás
	5630	5630	Italszolgáltatás
Vasúti személyszállítás	4911	4910	Helyközi vasúti személyszállítás
Közúti személyszállítás	4922	4932	Taxis személyszállítás
		4939	Egyéb szárazföldi személyszállítás
Vízi forgalmi személyszállítás	5011	5010	Tengeri személyszállítás
	5021	5030	Belvízi személyszállítás
Légiforgalmi személyszállítás	5110	5110	Légi személyszállítás
Személygépjármű kölcsönzése	7710	7711	Személygépjármű kölcsönzése
		7712	Gépjárműkölcsönzés (3,5 tonna fölött)
Utazási irodák, utazásszervezői és egyéb foglalási tevékenység	7911	7911	Utazásközvetítés
	7912	7912	Utazásszervezés
	7990	7990	Egyéb foglalás
Kulturális szolgáltatások	9000	9001	Előadó-művészet
		9002	Előadó-művészetet kisegítő tevékenység
		9003	Alkotóművészet
		9004	Művészeti létesítmények működtetése
	9102	9102	Múzeumi tevékenység
		9103	Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése
9103	9104	Növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése	
Sport- és szabadidős tevékenység	7721	7721	Szabadidős eszköz, sporteszköz kölcsönzése
	9200	9200	Szerencsejáték, fogadás
	9311	9311	Sportlétesítmény működtetése
	9313	9313	Testedzési szolgáltatás
	9321	9321	Vidámpark, szórakoztatóipari tevékenység
9329	9329	Egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység	
Nemzeti kategóriák			
Gyógyfürdő-szolgáltatás		9604	Fizikai közérzetet javító szolgáltatás
		8690	Egyéb humán egészségügyi ellátás
Szállítást kisegítő tevékenység		5221	Szárazföldi szállítást kiegészítő szolgáltatás
		5222	Vízi szállítást kiegészítő szolgáltatás
		5223	Légi szállítást kiegészítő szolgáltatás

a) Forrás: IRTS 2008 – Annex 3

b) Második otthon-szolgáltatás (TEÁOR'08 - 6810, 6820) adat nem érhető el.

Fogalmak

Turizmus-szatelliteszámlák (Tourism Satellite Accounts)

A nemzeti számlák rendszerének egyik szatelliteszámlája, összeállításának célja a turizmus keresleti és kínalmi oldalának megfigyelése, valamint a turizmusszektor teljesítményének mérése, amellyel hozzájárul a gazdaság egészéhez. A számbavétel kiterjed a látogatók utazáshoz kapcsoló áru- és szolgáltatáskeresletére, a gazdaságon belül a turizmushoz kapcsolódó áru- és szolgáltatáskínálatra, illetőleg a turisztikai kínálat más gazdasági tevékenységekre tovagyűrűző hatására is.

Látogató (Visitor)

Látogató az a személy, aki kevesebb, mint 12 hónapot tartózkodik a meglátogatott helyen, és fő úti célja bármely tevékenység, kivéve olyan, amelyért a meglátogatott helyen javadalmazásban részesül. (Az utazó ugyanezt jelenti.)

Turista és egynapos látogató (Tourist and same-day visitor)

A látogató (belföldi vagy külföldi), ha utazása tartalmaz eltöltött vendégéjszakát, turistának minősül (többnapos látogató), különben pedig kirándulónak (egynapos látogató).

Külföldiek magyarországi turizmusa (Inbound tourism)

A nem rezidens látogató magyarországi utazásai, más néven: beutazó turizmus.

Lakossági turizmus (Domestic tourism)

Tartalmazza a rezidens látogató magyarországi utazásait, akár hazai, akár külföldi utazás részeként, más néven: belföldi turizmus.

Külföldre utazók turizmusa (Outbound tourism)

A rezidens látogató Magyarországon kívüli tevékenysége, más néven: kiutazó turizmus.

Magyarországi turizmus (Internal tourism)

Tartalmazza a külföldiek magyarországi utazásait és a lakossági turizmust, vagyis a rezidens és a nem rezidens látogatók tevékenysége Magyarországon, belföldi vagy nemzetközi utazás részeként, más néven hazai turizmus.

Turisztikai kiadások (Tourism expenditure)

Az az összeg, amelyet fogyasztási cikkek és szolgáltatások beszerzésére, értéktárgyak saját használatba vételére vagy ajándékozásra fizettek ki a turisztikai utazás során. Magában foglalja mind a saját, mind a mások által térített költségeket.

Turisztikai cél (Touristic motivation)

Üdülés, városnézés, természetjárás, rokon, barát meglátogatása, gyógykezeltetés, egészségmegőrzés, konferencián részvétel, kulturális vagy sportesemény, üzleti út, vadászat, vallási zarándoklat, rendezvénylátogatás vagy egy éven belüli tanulás stb.

Nem turisztikai cél (Non-touristic motivation)

Munkavégzés, napi ingázás, munkába járás és az egy évnél hosszabb idejű tanulás.

Ágazati kapcsolatok mérlege (ÁKM)

A nemzetgazdaság ágazatai közötti termelési kapcsolatokat, valamint a termelés és a végső felhasználás strukturális kapcsolatát leíró tábla.

Turisztikai (közvetlen) hozzáadott érték (Tourism direct gross value added)

Azon turisztikai és kapcsolódó ágazatok által generált hozzáadott érték, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a magyarországi turisztikai fogyasztáshoz. A közvetlen kifejezés arra utal, hogy a turizmus-szatellitszámlák csak a hozzáadott értéket mérik (a turisztikai és kapcsolódó ágazatokban) a látogatók fogyasztásának eredményeképp, és figyelmen kívül hagyják a közvetett és az indukált hatást, melyet a fogyasztás generálhat.

Lakosság turisztikai kiadásai (Domestic tourism expenditure)

A hazai látogatók itthoni turisztikai költségei mellett tartalmazza a külföldre utazók költségét is. A gazdasági haszon nem köthető mindig az utazás alatt látogatott helyhez. Nem minden nemzetközi utazási költség merül fel külföldön, különösképp, mivel egy szolgáltatást meg lehet rendelni hazai vagy külföldi cégtől is (pl. nemzetközi szállítási cég vagy „en route”, azaz úton felmerülő költségek esetén).

Turisztikai fogyasztás (Tourism consumption)

A turisztikai fogyasztás megegyezik a turisztikai kiadással. Tehát az az összeg, amelyet fogyasztási cikkek és szolgáltatások beszerzésére, értékek, tárgyak saját használatba vételére vagy ajándékozásra fizettek ki a turisztikai utazás során, és amely magában foglalja mind a saját, mind a mások által térített költségeket, megfelel azoknak a pénzügyi tranzakcióknak, amelyek tartalmazzák még a második otthon (nyaraló) és a szociális transzferek fogyasztását, illetve más beszámított fogyasztást is.

Magyarországi turisztikai fogyasztás (Internal tourism consumption)

Rezidensek és nem rezidensek turisztikai fogyasztása Magyarországon. A rezidens (lakossági) fogyasztás tartalmazza a háztartások turisztikai fogyasztását és a munkáltatók üzleti útra fordított kiadásait.

Bruttó állóeszköz-felhalmozás (Gross fixed capital formation)

A bruttó állóeszköz-felhalmozás a rezidens termelők adott időszak alatti állóeszköz beszerzésének és eladásának egyenlege, plusz a nem termelt állóeszközöknek (pl. föld) a termelő- vagy a gazdasági egységek termelőtevékenységének eredményeként bekövetkező bizonyos értéknövekedése. Az állóeszközökhöz olyan termelt eszközök tartoznak, amelyeket több mint egy éven át használnak a termelésben.

Utazás (Trip)

Személy által megtett út, amely során a személy elindul a szokásos környezetéből egy másik helyre, ameddig vissza nem tér megszokott lakóhelyére. Körutazás esetén az utazás a különböző helyeken tett látogatásokból áll össze. Turisztikai célú utazás a látogató által megtett szabadidős és/vagy üzleti céllal tett út. Az egynapos utazás olyan út, amely nem tartalmaz vendégéjszakát. A többnapos turisztikai utazás magába foglal minimum egy eltöltött vendégéjszakát.

Alkalmazott

Alkalmazott a vállalkozásnál, költségvetési, társadalombiztosítási, illetve nonprofit szervezetnél, egyéni vállalkozónál rendszeres jövedelemszerző munkával rendelkező munkavállaló, beleértve a szezonális munkást, a vonatkozási héten munkát végző alkalmi munkást, a dolgozó diákot.

Foglalkoztatott

Foglalkoztatott, aki a referenciaidőszakban (ún. vonatkozási héten), legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.

Egyenértékes létszám

Az egyenértékes (teljes munkaidőre átszámított) létszám a referenciaidőszak (jelen esetben egy év) alatt ledolgozott órák számának, valamint ugyanazon időszak alatt a teljes munkaidőben dolgozók által teljesített átlagóraszámnak a hányadosa. (A ledolgozott munkaórák számánál mind a fő, mind a további munkaviszonyban teljesített időt figyelembe veszik, függetlenül attól, hogy azt teljes vagy részmunkaidős foglalkoztatás keretében végezték.)

Multiplikátorindexek

2. tábla

A turizmus-specifikus ágazatok multiplikátorindexei

Turisztikai ágazatok	Output multiplikátor ^{a)}
1. Szálláshely-szolgáltatás	1,73
2. Vendéglátás	1,73
3. Helyközi vasúti személyszállítás	1,45
4. Egyéb szárazföldi személyszállítás	1,45
5. Tengeri és belvízi személyszállítás	1,31
6. Légi személyszállítás	1,10
7. Személyszállító eszközök kölcsönzése	1,28
8. Utazásközvetítés, -szervezés, egyéb foglalás	1,25
9. Kulturális szolgáltatások	1,45
10. Sport- és szabadidős tevékenységek	1,55
11. Gyógyfürdő-szolgáltatás	1,28
12. Szállítást kiegészítő tevékenység	1,42
Összesen	1,57
Foglalkoztatottság	1,30

a) Leontief-inverz módszer alapján.

[1]:↑ A multiplikátorszorzók számítását a KSH az ágazati kapcsolatok mérleg számításokkal egy időben frissíti. Ennek következtében a turizmusra vonatkozó multiplikátorindexek jelenleg a 2015. évi végleges adatokkal módosulnak. A multiplikátorindexek a 2. táblázatban találhatóak.

[2]:↑ 2018-tól a motivációs csoportok változtak, így a turisztikai idősorban az adatok csak részben összehasonlíthatók.

[3]:↑ A multiplikátorszorzók számítását a KSH az ágazati kapcsolatok mérleg számításokkal egy időben frissíti. Ennek következtében a turizmusra vonatkozó multiplikátorindexek jelenleg a 2015. évi végleges adatokkal módosulnak. A multiplikátorindexek a 2. táblázatban találhatóak.